

Il-Passjoni ta' Sidna Ġesù Kristu

għall-Ġimgħa Mqaddsa

Werrej

Il-Passjoni skont San Matthew

Sena A

I	6
II	14
II	18

Il-Passjoni skont San Mark

Sena B

I	21
II	28
II	32

Il-Passjoni skont San Luqa

Sena Ċ

I	34
II	40
II	44

Il-Passjoni skont San Ġwann

Fil-Ġimgha l-Kbira

47

Il-Passjoni skont San Matthew

Sena A

Evangelju

Mt 26, 14 - 27, 66

Il-Passjoni ta' Sidna Ġesù Kristu skont San Matthew

I

- K** F'dak iż-żmien,
¹⁴wieħed mit-Tnax, jismu Ġuda l-Iskarjota, mar
għand il-qassisin il-kbar ¹⁵u qalilhom:
- S** «Xi tridu tagħtuni u jiena nagħtikom lil Ġesù
f'idejkom?»
- K** U huma tawh tletin biċċa tal-fidda bħala ħlas. ¹⁶Minn
dak il-ħin beda jfittex okkażjoni tajba biex jagħtihom
lil Ġesù f'idejhom. ¹⁷Fl-ewwel jum tal-Azzmi
d-dixxipli resqu lejn Ġesù u qalulu:
- S** «Fejn tridna nhejjulek l-ikla tal-Għid?»
- K** ¹⁸U hu qalilhom:
«Morru l-belt għand it-tali, u għidulu: “Qallek
l-Imghallem: Is-siegħa tiegħi waslet; jien se nagħmel
l-ikla tal-Għid għandek mad-dixxipli tiegħi.”»
- K** ¹⁹Id-dixxipli għamlu kif ordnalhom Ġesù u hejjew
l-ikla tal-Għid. ²⁰Għall-ħin ta' filgħaxija qagħad fuq
il-mejda flimkien mat-Tnax, ²¹u waqt l-ikel qal:
- ✠ «Tassew ngħidilkom, li wieħed minnkom se
jittradini.»

K ²²Huma bdew isewdu qalbhom ħafna u kull wieħed minnhom beda jsaqsih:

S «Jaḡaw jien, Mulej?»

K ²³U Ġesù wegibhom:
«Dak li jmidd idu u jbill il-ħobż fi platt wieħed miegħi, dak li se jittradini. ²⁴Bin il-bniedem imur kif hemm miktub fuqu imma ħażin għalih dak il-bniedem li permezz tiegħu Bin il-bniedem ikun mogħti f'idejn l-għedewwa! Kien ikun aħjar għalih dak il-bniedem li kieku ma twieled xejn!»

K ²⁵Qabeż Ġuda, dak li ttradieh, u qallu:

S «Jaḡaw jien, Rabbi?»

K Wiegħbu Ġesù:

✠ «Int qiegħed tghidu.»

K ²⁶Huma u jieklu, Ġesù ħa l-ħobż f'idejh, qal il-barka, qasmu, newlu lid-dixxipli u qal:

✠ «Ħudu, kulu, dan hu ġismi.»

K ²⁷Imbagħad ħa l-kalċi f'idejh, radd il-ħajr, newlilhom il-kalċi u qal:

✠ «Ixorbu lkoll minnu, ²⁸għax dan huwa demmi, id-demm tal-Patt, li jixxerred għall-kotra

għall-maħfra tad-dnubiet. ²⁹Nghidilkom, li ma nergax nixrob iżjed minn dan il-frott tad-dielja sa dakinhar li nixrob inbid ġdid magħkom fis-Saltna ta' Missieri.»

K ³⁰Kantaw is-salmi u ħargu lejn l-Għolja taż-Żebbuġ.
³¹Imbagħad Ġesù qalilhom:

✠ «Ilkoll kemm intom se titħawdu minħabba fija f'dan il-lejl; għax hemm miktub: “Nidrob ir-ragħaj, u n-nagħaġ tal-merħla jitferrxu.” ³²Imma wara li nqum mill-mewt, immur il-Galilija qabilkom.»

K ³³Qabeż Pietru u qallu:

S «Jekk kulhadd jithawwad minħabba fik, jiena ma nithawwad qatt.»

K ³⁴Qallu Ġesù:

✠ «Tassew, nghidlek, li dal-lejl, qabel ma jidden is-serduk, int tkun ġa ċadtni tliet darbiet.»

K ³⁵Qallu Pietru:

S «Le, ma niċhdekx, anqas jekk ikolli mmut miegħek!»

K U d-dixxipli l-oħra wkoll, kulhadd qal l-istess.
³⁶Imbagħad Ġesù flimkien mad-dixxipli tiegħu wasal f'qasam, jgħidulu l-Ġetsemani, u qal lid-dixxipli:

✠ «Oqogħdu bilqiegħda hawn sakemm immur hemmhekk nitlob.»

- K** ³⁷U ħa miegħu lil Pietru u ż-żewġ ulied ta' Żebedew, u beda jsewwed qalbu u jiddejjaq. ³⁸Imbagħad qalilhom:
- ✠ «Għandi ruġi mnikkta għall-mewt, ibqgħu hawn u ishru miegħi.»
- K** ³⁹Mexa kemmxejn 'il quddiem, inxteġet wiċċu fl-art jitlob u jgħid:
- ✠ «Missier, jekk jista' jkun, biegħed minni dan il-kalċi! Imma mhux kif irrid jien, iżda kif trid int.»
- K** ⁴⁰Gie ħdejn id-dixxipli u sabhom reqdin; u qal lil Pietru:
- ✠ «Mela ma flaħtux tishru siegħa waħda miegħi? ⁴¹Ishru u itolbu biex ma tidħlux fit-tigrib. L-ispirtu, iva, irid; imma l-ġisem dgħajjef.»
- K** ⁴²Għat-tieni darba raġa' mar jitlob u qal:
- ✠ «Missieri, jekk dan il-kalċi ma jistax jgħaddi mingħajr ma nixorbu, tkun magħmula r-rieda tiegħek.»
- K** ⁴³Mill-ġdid gie u sabhom reqdin, għax għajnejhom kienu tqal bin-nghas. ⁴⁴Halliehom, u raġa' mar jitlob għat-tielet darba, u qal l-istess kliem. ⁴⁵Imbagħad gie ħdejn id-dixxipli u qalilhom:
- ✠ «Issa se torqdu u tistrieġu? Ara, is-siegħa waslet, u Bin il-bniedem se jkun mogħti f'idejn il-midinbin.

⁴⁶Qumu! Ejjew immorru! Araw, dak li se jittradini huwa fil-qrib!»

K ⁴⁷Kif kien għadu jitkellem, gie Ġuda, wieħed mit-Tnax, b'għemgħa kbira ta' nies miegħu, armati bis-sjuf u l-bsaten, mibgħuta mill-qassisin il-kbar u x-xjuħ tal-poplu. ⁴⁸Issa dak li kien se jittradih kien tahom sinjal u qalilhom:

S «Lil dak li nbus, dak hu: aqbduh.»

K ⁴⁹U minnufih resaq fuq Ġesù; u qallu:

S «Is-sliem għalik, Rabbi!»

K U biesu. ⁵⁰U Ġesù qallu:

✠ «Habib, għalhekk ġejt int!»

K Huma resqu lejha, meddew idejhom fuq Ġesù u qabduh. ⁵¹Wieħed minn dawk li kienu ma' Ġesù ħareġ idu u silet is-sejfa, darab lill-qaddej tal-qassis il-kbir u qatagħlu widintu. ⁵²Imbagħad Ġesù qallu:

✠ «Erga' dahħal sejfek f'postu għax kull min jaqbad is-sejfa, bis-sejfa jinqered. ⁵³Taħseb int li ma nistax nitlob lil Missieri u jibgħatli issa stess aktar minn tnax-il leġjun ta' angli? ⁵⁴Izda mbagħad kif isseħħ l-Iskrittura li tgħid li hekk għandu jsir?»

K ⁵⁵Fl-istess waqt Ġesù qal:

✠ «Qiskom ħriġtu għal xi ħalliel, armati bis-sjuf u

bil-bsaten biex taqbd u lili! Jien kuljum kont inkun bilqiegħda fit-tempju ngħallem, u ma żammejtunx.
⁵⁶Iżda dan kollu ġara biex isseħħ il-kitba tal-profeti.»

K Imbagħad id-dixxipli kollha telquh u ħarbu. ⁵⁷Dawk li qabdu lil Ġesù ħaduh quddiem Kajfa, il-qassis il-kbir, fejn ġa kienu ngabru l-kittieba u x-xjuħ.

⁵⁸Pietru kien baqa' miexi warajh mill-bogħod sal-palazz tal-qassis il-kbir; daħal ġewwa u qagħad bilqiegħda mal-qaddejja biex jara kif kienet se tintemm il-bicċa.

⁵⁹Il-qassisin il-kbar u s-Sinedriju kollha bdew ifittxu xhieda foloz kontra Ġesù bil-ħsieb li jagħtuh il-mewt, ⁶⁰iżda għalkemm resqu bosta xhieda foloz, ma sabux fuqie x jixluh.

Fl-aħħar resqu tnejn ⁶¹u qalu:

S «Dan qal: “Nista' nħott it-tempju ta' Alla u nerga' nibnih fi tlitt ijiem.”»

K ⁶²Il-qassis il-kbir qam u qallu:

S «Xejn ma twieġeb? X'inhuma jixhdu dawn kontra tiegħek?»

K ⁶³Imma Ġesù baqa' sieket. Imbagħad il-qassis il-kbir qabad u qallu:

S «Aħlifli fuq Alla l-ħaj u għidilna jekk intix il-Messija, Bin Alla.»

K ⁶⁴Qallu Ġesù:

✠ «Inti qieghed tghidu. U nghidilkom ukoll: minn issa
'l quddiem għad taraw lil Bin il-bniedem bilqieghda
n-naħa tal-lemin ta' dak li jista' kollox u ġej fuq
is-sħab tas-sema.»

K ⁶⁵Imbagħad il-qassis il-kbir ċarrat ilbiesu u qal:

S «Din dagħwa! Xi ħtieġa għandna iżjed ta' xhieda?
Ara, smajtuhaissa d-dagħwa! X'jidhrilkom?»

K ⁶⁶Huma wegħbuh u qalu:

S «Haqqu l-mewt.»

K ⁶⁷Imbagħad beżqulu f'wiċċu u tawh bil-ponn, u xi
wħud tawh bil-ħarta ⁶⁸u qalulu:

S «Aqta' min tahielek, Messija, din id-daqqa!»

K ⁶⁹Intant Pietru kien hemm barra bilqieghda, fil-bitħa
tal-palazz.

U resqet fuqu waħda qaddejja u qaltlu:

S «Int ukoll kont ma' Ġesù tal-Galilija!»

K ⁷⁰Imma hu ċaħad quddiem kulħadd u qal:

S «Anqas naf xi trid tghid.»

K ⁷¹Imbagħad warrab lejn il-bieb, lemħitu qaddejja
oħra u qalet lil dawki li kienu hemm:

S «Dan kien ma' Ġesù ta' Nazaret.»

K ⁷²U raġa' ċaħad u ħalef:

- S** «Jien ma nafux lil dan il-bniedem!»
- K** ⁷³Wara ftit dawk l-istess nies resqu lejn Pietru u qalulu:
- S** «Tassew, inti wkoll wieħed minnhom, għax għandek il-kisra ta' kliemek tikxfek.»
- K** ⁷⁴Imbagħad qabad jishet lilu nnifsu u jaħlef:
- S** «Le, ma nafux lil dan il-bniedem!»
- K** U minnufih is-serduk idden. ⁷⁵U Pietru ftakar fil-kliem ta' Ġesù meta qallu: «Qabel ma s-serduk jidden, int tkun ġa ċhadtni tliet darbiet.» U ħareġ 'il barra jibki biki ta' qsim il-qalb.
- K** ^{27,1}L-għada filgħodu l-qassisin il-kbar u x-xjuħ tal-poplu ftiehm u lkoll bejniethom biex lil Ġesù jaqtgħuhielu għall-mewt. ²Rabtuh u ħaduh magħhom biex jagħtuh f'idejn Pilatu, il-gvernatur.
- ³Imbagħad Ġuda, it-traditur, meta ra li Ġesù kien ikkundannat, nidem u mar bit-tletin biċċa tal-fidda għand il-qassisin il-kbar u x-xjuħ biex jerġa' jagħtihom lhom lura; ⁴u qalilhom:
- S** «Dnibt, għax ittradejt demm bla ħtija!»
- K** Izda huma qalulu:
- S** «Aħna din x'inh i affari tagħna? Dak arah int!»
- K** ⁵Hu waddab il-flus fis-santwarju, telaq u mar tgħallaq. ⁶Imbagħad il-qassisin il-kbar ġabru l-flus minn hemm u qalu:

S «Dawn ma nistgħux inqegħduhom mal-offerti, għax huma prezz tad-demm.»

K ⁷Ftiehmu bejniethom, u b'dawk il-flus xtraw "l-Għalqa ta' Haddiem il-Fuħħar," biex fiha jidfnu l-barranin. ⁸Kien għalhekk li dik l-għalqa ssemmiet "l-Għalqa tad-Demm", u hekk għadha magħrufa sa llum.

⁹Imbagħad seħħ dak li kien ingħad permezz tal-profeta Ġeremija meta qal: «U ħadu t-tletin biċċa tal-fidda, il-prezz ta' dak li kien stmat bil-prezz mogħti minn ulied Izrael, ¹⁰u tawhom għall-għalqa ta' haddiem il-fuħħar, kif ikkmandani l-Mulej.»

II

K ¹¹Ġesù waqaf quddiem il-gvernatur, u dan staqsieh:

S «Int is-sultan tal-Lhud?»

K U Ġesù wiegħbu:

✠ «Int qiegħed tghidu.»

K ¹²Izda meta l-qassisin il-kbar u x-xjuħ bdew jakkużawh, hu ma wiegħeb xejn. ¹³Għalhekk Pilatu qallu:

S «M'intix tisma' kemm hwejjeg qegħdin jixhdu kontra tiegħek?»

K ¹⁴Izda hu anqas għal akkuża waħda ma wiegħeb, hekk li l-gvernatur baqa' mistagħģeb ħafna.

¹⁵Nhar ta' festa, il-gvernatur kien soltu jitlaq wiehed ħabsi, lil min iridu huma. ¹⁶Dik il-ħabta kellhom wiehed ħabsi magħruf, jismu Barabba. ¹⁷Mela kif kienu miġbura, Pilatu qalilhom:

S «Lil min triduni nitilqilkom, lil Barabba jew lil Ġesù li jgħidulu l-Messija?»

K ¹⁸Għax hu kien jaf li kienet l-għira li ġagħlithom jagħtuh lil Ġesù f'idejh. ¹⁹Issa waqt li kien bilqiegħda fuq is-sigġu tat-tribunal, martu bagħtet tgħidlu:

S «Qis li ma jkollokx x'taqsam ma' dan ir-raġel ġust, għax illum minħabba fih batejt ħafna fil-ħolm.»

K ²⁰Izda l-qassisin il-kbar u x-xjuħ ġieġħlu l-poplu jitolbuh lil Barabba u jeqirdu lil Ġesù. ²¹Il-gvernatur, mela, raġa' staqsiehom:

S «Lil min triduni nitilqilkom minnhom it-tnejn?»

K Wegħbuh ilkoll:

S «Lil Barabba.»

K ²²Qalilhom Pilatu:

S «U x'nagħmel b'Ġesù li jgħidulu l-Messija?»

K Wegħbuh ilkoll:

S «Sallbu!»

K ²³Hu staqsiehom:

S «Imma x'għamel ħażin?»

K Huma aktar bdew jgħajtu u jgħidu:

S «Sallbu!»

K ²⁴Meta mbagħad Pilatu ra li kollox kien għal xejn, anzi li aktarx kienet se tinqala' xi rewwixta, qabad, ħasel idejh fl-ilma quddiem il-poplu u qal:

S «Jien m'iniex ħati ta' dan id-demm: dan arawh intom!»

K ²⁵U l-poplu kollu qabeż u qal:

S «Demmu fuqna u fuq uliedna!»

K ²⁶Imbagħad telqilhom lil Barabba, u lil Ġesù, wara li tah is-swat, tahlhom biex isallbuh. ²⁷Imbagħad is-suldati tal-gvernatur ħadu lil Ġesù fil-Pretorju, u ġabru quddiemu lil shabhom kollha. ²⁸Nezzgħuh, u xeħtulu fuqu mantar aħmar skur; ²⁹qegħdulu fuq rasu kuruna minsuġa mix-xewk u qasba f'idu l-leminija, inxeħtu għarkubbtejhom quddiemu, u qagħdu jiddieħku bih u jgħidulu:

S «Is-sliem għalik, sultan tal-Lhud!»

K ³⁰Beżqu fuqu, u ħadulu l-qasba minn idu u bdew jagħtuh biha fuq rasu. ³¹Imbagħad, wara li għaddewh biz-zufjett, nezzgħulu l-mantar u xeddewlu ħwejġu. U ħaduh magħhom biex isallbuh. ³²Huma u sejr in sabu raġel minn Ċireni, jismu Xmun, u ġagħluh jerfagħlu s-salib. ³³Meta waslu f'post jgħidulu Golgota, jigifieri post il-Qorriegħa, ³⁴tawh jixrob

inbid b'tahlita morra; hu daqu, imma ma riedx jixorbu. ³⁵Imbagħad sallbuh, u qassmu hwejġu bejniethom billi tellgħuhom bix-xorti, ³⁶u nxeħtu bilqieghda u qagħdu hemm għassa tiegħu. ³⁷U qegħdulu fuq rasu l-kawża tal-kundanna tiegħu li kienet tgħid hekk: «Dan hu Ġesù, is-sultan tal-Lhud.» ³⁸Imbagħad miegħu sallbu żewġ hallelin, wieħed fuq il-lemin u l-ieħor fuq ix-xellug. ³⁹Dawk li kienu għaddejjin bdew jgħajruh, iċaqilqu rashom ⁴⁰u jgħidu:

S «Int li tħott it-tempju u fi tlitt ijiem terġa' tibnih, salva lilek innifsek jekk int l-Iben ta' Alla, u inzel minn fuq is-salib!»

K ⁴¹Hekk ukoll il-qassisin il-kbar bdew jiddieħku bih mal-kittieba u x-xjuħ u jgħidu:

S ⁴²«Salva oħrajn, lilu nnifsu ma jistax isalva! Hu s-sultan ta' Izrael! Ħa jinzel issa minn fuq is-salib u nemmnu fih! ⁴³Hu jafda f'Alla; ħa jeħilsu issa, jekk iħobbu! Għax hu qal: "Jiena Bin Alla!"»

K ⁴⁴U bl-istess mod bdew imaqdruh ukoll il-ħallelin li kienu msallbin miegħu.

⁴⁵Mis-sitt siegħa 'l quddiem waqgħet dalma kbira fuq il-pajjiż kollu sad-disa' siegħa. ⁴⁶U madwar id-disa' siegħa Ġesù għajjat b'lehen qawwi u qal:

✠ «Eli, Eli, lemà sabaqtàni?»

K Jigifieri: «Alla tieghi, Alla tieghi, għaliex tlaqtni?» ⁴⁷Xi
wħud minn dawk li kienu hemm, kif semgħuh, qalu:

S «Lil Elija qiegħed isejjah dan!»

K ⁴⁸U minnufih wieħed minnhom mar jigri, qabad
sponża mimlija bil-ħall, waħħalha f'tarf ta' qasba u
tah jixrob, ⁴⁹waqt li l-oħrajn qalu:

S «Stenna, ħa naraw jigix Elija jsalvah!»

K ⁵⁰Imma Ġesù raġa' għajjat għajta kbira u radd ruħu.

*Kulħadd jinzel għarkupptejh
u jinżamm is-skiel għal ftit ħin.*

⁵¹U ara l-purtiera tas-santwarju ċċarrtet fi tnejn minn
fuq s'isfel; l-art theżżet, il-blat inqasam, ⁵²u l-oqbra
nfetħu, u qamu ħafna iġsma ta' qaddisin li kienu
mietu, ⁵³li ħarġu mill-oqbra u wara l-qawmien tiegħu
daħlu fil-Belt imqaddsa u dehru lil bosta nies.

⁵⁴Iċ-ċenturjun u dawk li kienu miegħu għassa ta'
Ġesù, kif raw l-art titheżżeż u jigri dak kollu, imtlew
b'biża' li ma bħalu u qalu:

S «Dan kien tassew Bin Alla!»

III

K ⁵⁵Hemmhekk kien hemm ħafna nisa jħarsu
mill-bogħod, dawk stess li kienu mxew wara Ġesù
biex jaqduh sa minn meta kien għadu fil-Galilija:
⁵⁶fosthom kien hemm Marija ta' Magdala, Marija

omm Ġakbu u Ġużeppi u omm ulied Żebedew.

⁵⁷Xhin sar fil-ġhaxija, ġie raġel ġhani, minn Arimatija, jismu Ġużeppi, li hu wkoll kien sar dixxiplu ta' Ġesù;

⁵⁸mar ġhand Pilatu u talbu l-ġisem ta' Ġesù.

Imbagħad Pilatu ordna li jingħatalu. ⁵⁹Ġużeppi ħa l-ġisem u keffnu f'liżar nadif, ⁶⁰qiegħdu fil-qabar ġdid tiegħu li kien ħaffer fil-blat, gerbeb ġebbla kbira fid-daħla tal-qabar, u telaq. ⁶¹Iżda Marija ta' Magdala u Marija l-oħra baqgħu hemm bilqiegħda biswit il-qabar. ⁶²L-ġhada, jiġifieri meta ġhada Jum it-Tnejn, il-qassisin il-kbar u l-Fariżej ingabru ġhand Pilatu ⁶³u qalulu:

S «Sinjur, aħna ftakarna li dan il-bniedem qarrieq, meta kien ġhadu ħaj, qal: “Wara tlitt ijiem inqum.”

⁶⁴Mela ordna li l-qabar ikun imħares tajjeb sat-tielet jum, li ma jmorrux jiġu d-dixxipli tiegħu jisirquh, u jgħidu lill-poplu: “Qam mill-imwiet.” U hekk il-qerq ta' l-aħħar ikun aġar minn tal-ewwel!»

K ⁶⁵Qalilhom Pilatu:

S «Ġhandkom l-ġhassa. Morru ħarsuh tajjeb kif tafu.»

K ⁶⁶U huma marru jissigillaw il-ġebbla biex il-qabar jibqa' mħares sewwa, u ħallew ukoll l-ġhassa miegħu.

Il-Kelma tal-Mulej

R. Tifhir lilek Kristu

Il-Passjoni skont San Mark

Sena B

Evangelju

Mk 14, 1 - 15, 47

Il-Passjoni ta' Sidna Ġesù Kristu skont San Mark

I

- K** ^{14,1}Kien għad baqa' jumejn għall-Għid u għall-Azzmi, u l-qassisin il-kbar u l-kittieba bdew ifittxu kif jaqbdu lil Ġesù bil-qerq ta' moħħhom u jagħtuh il-mewt. ²Għax bdew jgħidu:
- S** «Mhux fil-festa, li ma tqumx xi rewwixta fil-poplu.»
- K** ³Ġesù kien qiegħed jiekol għand Xmun il-lebbbruż f'Betanja. Daħlet mara, b'vażett tal-alabastru biż-żejt ifuħ ta' nard pur, jiswa ħafna, kissret għonq il-vażett, u ferrgħet iż-żejt fuq ras Ġesù. ⁴U kien hemm xi wħud li bdew jitmaşnu bejniethom u jgħidu:
- S** «Dal-ħala kollu ta' fwieħa għalfejn? ⁵Dil-fwieħa setgħet iġġib aktar minn tliet mitt dinar u jingħataw lill-foqra.»
- K** U bdew jeħduha magħha. ⁶Imma Ġesù qal:
- ✠ «Halluha; għala qegħdin iddejquha? Hāga tajba għamlet miegħi. ⁷Il-foqra ssibuhom dejjem magħkom, u tistgħu tghinuhom kull meta tridu. Imma lili mhux dejjem se ssibuni magħkom. ⁸Hi għamlet li setgħet; dilkitli ġismi bil-fwieħa

għad-difna minn qabel. ⁹Tassew ngħidilkom, li kull fejn jixxandar l-Evangelju fid-dinja kollha li għamlet din jingħad ukoll, b'tifkira tagħha.»

K ¹⁰Imbagħad Ġuda l-Iskarjota, wieħed mit-Tnax, mar għand il-qassisin il-kbar biex jagħtihom lil Ġesù f'idejhom. ¹¹Għal din l-aħbar ferħu ħafna, u wegħduh li jagħtuh xi flus. U hu beda jfittex il-waqt tajjeb biex jagħtihom lil Ġesù f'idejhom. ¹²Fl-ewwel jum tal-Azzmi, meta kienu jissagrifikaw il-ħaruf tal-Għid, id-dixxipli tiegħu qalulu:

S «Fejn tridna mmorru nhejju biex tiekol l-ikla tal-Għid?»

K ¹³Imbagħad hu bagħat tnejn mid-dixxipli tiegħu u qalilhom:

✠ «Morru l-belt, u tiltaqgħu ma' raġel iġorr ġarra ilma. Morru warajh, ¹⁴u għidu lil sid id-dar ta' fejn tarawh diehel, "Qallek l-Imgħallem: Fejn hi l-kamra tiegħi li fiha nista' niekol l-ikla tal-Għid mad-dixxipli tiegħi?" ¹⁵U hu jurikhom kamra kbira fuq, mghammra u lesta. Hejjulna hemmhekk.»

K ¹⁶U d-dixxipli marru u daħlu fil-belt u sabu kollox kif kien qalilhom hu; u hejjew l-ikla tal-Għid. ¹⁷Għall-ħin ta' filgħaxija Ġesù gie mat-Tnax. ¹⁸U kif kienu fuq il-mejda jieklu qal:

✠ «Tassew ngħidilkom, li wieħed minnkom se jittradini, wieħed li qiegħed jiekol miegħi.»

K ¹⁹Huma bdew isewdu qalbhom, u wiehed wara l-iehor staqsewh:

S «Jaqaw jien?»

K ²⁰Qalilhom:

✠ «Wiehed mit-Tnax, li qiegħed ibill il-ħobż fi platt wiehed miegħi. ²¹Għax Bin il-bniedem imur, kif hemm miktub fuqu; imma ħażin għalih dak il-bniedem li permezz tiegħu Bin il-bniedem ikun mogħti f'idejn l-għedewwa! Kien ikun aħjar għalih dak il-bniedem li kieku ma twieled xejn!»

K ²²Huma u jieklu, ħa l-ħobż f'idejh, qal il-barka, qasmu, newwilhulhom u qal:

✠ «Ħudu, dan hu ġismi.»

K ²³Imbagħad ħa l-kalċi f'idejh, radd il-ħajr, u newwilhulhom, u lkoll xorbu minnu. ²⁴U qalilhom:

✠ «Dan huwa demmi, id-demm tal-patt, li jixxerred għal ħafna. ²⁵Tassew ngħidilkom, li ma nixrobx iżjed mill-frott tad-dielja sa dak in-nhar li nixrob inbid ġdid fis-Saltna ta' Alla.»

K ²⁶Imbagħad kantaw is-salmi u ħargu lejn l-Għolja taż-Żebbuġ. ²⁷U Ġesù qalilhom:

✠ «Ilkoll se titħawdu, għax hu miktub: “Nidrob ir-ragħaj, u n-nagħaġ jitferrxu”. ²⁸Imma wara li nqum mill-mewt, immur il-Galilija qabilkom.»

K ²⁹Qallu Pietru:

S «Ukoll jekk jitfixkel kulhadd, jiena ma nitfixkilx.»

K ³⁰Qallu Ġesù:

✠ «Tassew ngħidlek, li illum, dal-lejl stess, qabel ma s-serduk ikun idden darbtejn, int tkun ġa ċhadtni tliet darbiet.»

K ³¹Izda Pietru tenna bil-qawwa kollha:

S «Le, ma niċhdekx, anqas jekk ikolli mmut miegħek!»

K U l-oħrajn ukoll, kollha qalu l-istess. ³²Waslu f'qasam jismu Ġetsemani, u qal lid-dixxipli tiegħu:

✠ «Oqogħdu bilqiegħda hawn sakemm nitlob.»

K ³³U ħa miegħu lil Pietru u lil Ġakbu u lil Ġwanni, u bdew jaħkmuh il-biża' u d-dwejjaq. ³⁴Qalilhom:

✠ «Inħossni mnikket għall-mewt; ibqgħu hawn u ishru.»

K ³⁵Mexa kemmxajn 'il quddiem, inxtehet fl-art, u talab li, jekk jista' jkun titwarrab minnu dik is-siegħa. ³⁶U qal:

✠ «Abbà, Missier, kollox jista' jkun għalik; bieghed minni dan il-kalċi! Izda mhux li rrid jien, imma li trid int.»

K ³⁷Ġie ħdejhomm u sabhom reqdin, u qal lil Pietru:

- ✠ «Xmun, rieqed? Ma flaħtx tishar siegħa waħda!
³⁸Ishru u itolbu biex ma tidħlux fit-tigrib. L-ispirtu, iva, irid; imma l-ġisem dgħajjef.»
- K ³⁹U raġa' mar u tenna l-istess talba. ⁴⁰Mill-ġdid ġie u għal darb'oħra sabhom reqdin għax għajnejhom kienu tqal bin-nghas; u ma għarfux x'jaqbu jgħidulu. ⁴¹Ġie għat-tielet darba u qalilhom:
- ✠ «Torqdu issa u tistrieħu? Biżżejjed. Is-siegħa waslet; araw li Bin il-bniedem se jkun mogħti f'idejn il-midinbin. ⁴²Qumu! Ejjew immorru! Ara, dak li se jittradini hu fil-qrib!»
- K ⁴³Minnufih, kif kien għadu jitkellem, wasal Ġuda, wieħed mit-Tnax, b'ġemgħa nies miegħu, armati bis-sjuf u l-bsaten, mibgħuta mill-qassisin il-kbar u mill-kittieba u x-xjuħ. ⁴⁴Issa dak li kien se jittradih kien tahom sinjal minn qabel u qalilhom:
- S «Dak li nbusu huwa hu; aqbduh u morru bih mġhasses tajjeb.»
- K ⁴⁵Malli mbagħad wasal, baqa' sejjer fuqu u qallu:
- S «Rabbi.»
- K U biesu. ⁴⁶Huma meddew idejhom fuqu u qabduh. ⁴⁷Imma wieħed minn dawk ta' madwaru silet is-sejf, ta daqqa bih lill-qaddej tal-qassis il-kbir u qatagħlu widintu. ⁴⁸Ġesù dar fuqhom u qalilhom:
- ✠ «Qiskom ħriġtu għal xi ħalliel, armati bis-sjuf u

l-bsaten biex taqbdu lili! ⁴⁹Jien kuljum kont inkun fostkom fit-tempju ngħallem u ma żammejtunx. Imma dan kollu ġara biex isseħħ l-Iskrittura.»

K ⁵⁰Imbagħad id-dixxipli tiegħu kollha telquh u ħarbu. ⁵¹Wieħed żagħżuġħ mar warajh imgeżwer b'liżar biss fuq xejn, u qabduh; ⁵²imma hu telqilhom il-liżar f'idejhom u ħarab għeri. ⁵³Ħadu lil Ġesù għand il-qassis il-kbir, u ngābru l-qassisin il-kbar kollha u x-xjuħ u l-kittieba. ⁵⁴Pietru kien baqa' miexi warajh mill-bogħod sa ġol-palazz tal-qassis il-kbir, u qagħad bilqiegħda mal-qaddejja hdejn in-nar għas-sħana. ⁵⁵Il-qassisin il-kbar u s-Sinedriju kollu bdew ifittxu xhieda kontra Ġesù biex jagħtuh il-mewt, u ma sabux. ⁵⁶Tassew li kien hemm ħafna li xehdu bil-qerq kontra tiegħu, imma x-xhieda tagħhom ma kinitx taqbel. ⁵⁷Imbagħad qamu xi wħud jagħtu xhieda qarrieqa kontra tiegħu u qalu:

S ⁵⁸«Aħna smajnieh jgħid, “Jiena nħott dan it-tempju mibni bl-idejn, u fi tlitt ijiem nibni ieħor li ma jkunx mibni bl-idejn!”»

K ⁵⁹Imma x-xhieda tagħhom anqas f'dan ma kienet taqbel. ⁶⁰Imbagħad il-qassis il-kbir qam f'nofs il-ġemgħa u staqsa lil Ġesù:

S «Xejn ma twieġeb? X'inhuma jixhdu dawn kontra tiegħek?»

K ⁶¹Iżda hu baqa' sieket u ma wieġeb xejn. Mill-ġdid il-qassis il-kbir staqsieh u qallu:

S «Int il-Messija, Bin l-Imbierrek?»

K Ġesù wieġbu:

✠ «Jien hu, u intom għad taraw lil Bin il-bniedem bilqiegħda n-naħa tal-lemin tal-Qawwa u ġej fuq is-sħab tas-sema.»

K ⁶³Imbagħad il-qassis il-kbir ċarrat l-ilbies ta' fuqu u qal:

S «Xi ħtieġa għandna iżjed ta' xhieda? ⁶⁴Id-dagħwa smajtuha! X'jidhrilkom?»

K U kollha qatgħuhielu li kien haqqu l-mewt.
⁶⁵Imbagħad xi wħud bdew jobżqulu fuqu, jgħattulu wiċċu, jagħtuh bil-ponn u jgħidulu:

S «Aqta' min!»

K U l-qaddejja bdew jagħtuh bil-ħarta. ⁶⁶Waqt li Pietru kien isfel 'il ġewwa mid-daħla tal-palazz, ġiet waħda qaddejja tal-qassis il-kbir. ⁶⁷Kif rat lil Pietru qiegħed għas-sħana, waħħlet għajnejha fuqu u qaltlu:

S «Int ukoll kont ma' Ġesù ta' Nazaret.»

K ⁶⁸Imma hu ċaħad u qal:

S «Ma nafx, m'iniex nifhem x'inti tgħid.»

K U ħareġ 'il barra fid-daħla tal-palazz. U s-serduk idden. ⁶⁹Il-qaddejja ratu, u reġgħet bdiet tgħid lil dawk li kienu hemm:

S «Dan wieħed minnhom.»

K ⁷⁰U mill-ġdid ċaħad. Wara ftit dawk li kienu ħdejh reggħu qalu lil Pietru:

S «Tassew, int wieħed minnhom; għax int ukoll mill-Galilija.»

K ⁷¹Imbagħad qabad jishet lilu nnifsu u jaħlef:

S «Jiena ma nafux lil dan il-bniedem li qegħdin issemmu.»

K ⁷²Minnufih is-serduk idden għat-tieni darba. Pietru ftakar fil-kelma li kien qallu Ġesù: «Qabel ma s-serduk jidden darbtejn, inti tiċċadni tliet darbiet.» U nfexx jibki.

II

K ^{15, 1}Filgħodu kmieni l-qassisin il-kbar iltaqgħu malajr max-xjuħ u mal-kittieba u mas-Sinedriju kollu biex jiftiehm u bejniethom. Imbagħad rabtu lil Ġesù, ħaduh u tawh f'idejn Pilatu. ²Pilatu staqsieh:

S «Inti s-sultan tal-Lhud?»

K U hu wieġeb u qallu:

✠ «Int qiegħed tghidu.»

K ³Il-qassisin il-kbar bdew jaqilgħu ħafna akkużi kontra tiegħu. ⁴Izda Pilatu raġa' staqsieh:

S «Ma twieġeb xejn? Ara kemm akkużi qegħdin iġibu kontra tiegħek!»

K ⁵Imma Ġesù ma wieġeb xejn iżjed, hekk li Pilatu baqa' mistagħġeb. ⁶F'nhar ta' festa kien jitolqilhom wieħed ħabsi, lil dak li kienu jitolbu huma. ⁷Issa fil-ħabs kien hemm wieħed jismu Barabba, arrestat flimkien max-xewwiexa li fir-rewwixta kienu qatlu lil xi ħadd. ⁸In-nies telgħu u bdew jitolbuh jagħmel kif kien jagħmlilhom dejjem. ⁹Qabad Pilatu u qalilhom:

S «Tridux nitilqilkom is-sultan tal-Lhud?»

K ¹⁰Għax hu għaraf tajjeb li l-qassisin il-kbar kienu tawh lil Ġesù f'idejh minħabba l-għira. ¹¹Iżda l-qassisin il-kbar bdew ixewxu n-nies li aħjar jitolqilhom lil Barabba. ¹²Pilatu raġa' staqsiehom u qalilhom:

S «U x'nagħmel imbagħad b'dak li intom issejnhulu s-sultan tal-Lhud?»

K ¹³Iżda huma nfexxew jgħajtu mill-gdid:

S «Sallbu!»

K ¹⁴Qalilhom Pilatu:

S «Imma x'għamel ħażin?»

K Huma aktar bdew jgħajtu:

S «Sallbu!»

K ¹⁵Pilatu mbagħad, biex jogħġob lin-nies, telqilhom lil Barabba, u lil Ġesù, wara li tah is-swat, tahulhom biex isallbuh.

¹⁶Is-suldati ħaduh magħhom ġewwa fil-palazz, jiġifieri l-Pretorju, u sejħu r-rigment kollu. ¹⁷Libbsuh ilbies aħmar skur, u qegħdulu fuq rasu kuruna minsuġa mix-xewk. ¹⁸U bdew isellmulu:

S «Is-sliem għalik, sultan tal-Lhud!»

K ¹⁹U qabdu jagħtuh b'qasba fuq rasu, jobżqulu fuqu, u jilwu rkupptejhom quddiemu biex jagħtuh qima. ²⁰Imbagħad, wara li għaddewh biż-żufjett, neżżgħulu l-ilbies aħmar u xeddewlu ħwejġu. U ħaduh 'il barra biex isallbuh. ²¹Kien għaddej wieħed, Xmun minn Ċireni, missier Xandru u Rufu, ġej lura mir-raba', u ġagħluh jerfagħlu s-salib. ²²U wassluh f'post jismu Golgota, li jfisser post il-Qorriegħa. ²³U tawh jixrob inbid imħallat bil-mirra, imma hu ma riedx jieħu minnu. ²⁴Imbagħad sallbuh, u qassmu ħwejġu bejniethom billi tellgħuhom bix-xorti ħalli kull wieħed jieħu li jmissu. ²⁵Kienet it-tielet siegħa xħin sallbuh. ²⁶Il-kitba li turi l-ħtiġa tal-kundanna tiegħu kienet tgħid hekk: «Is-sultan tal-Lhud.» ²⁷Miegħu sallbu wkoll żewġ ħallelin, wieħed fuq il-lemin u l-ieħor fuq ix-xellug. ²⁸Dawk li kienu għaddejjin bdew jgħajruh, iċaqilqu rashom u jgħidu:

S ²⁹«Għajb għalik, int li tħott it-tempju u tfittex terġa' tibnih fi tlitt ijiem! ³⁰Inżel minn fuq is-salib u salva lilek innifsek!»

K ³¹Hekk ukoll il-qassisin il-kbar bdew jiddieħku bih bejniethom u mal-kittieba u jgħidu:

S «Salva oħrajn, lilu nnifsu ma jistax isalva! ³²Ha jinżel issa l-Messija, is-sultan ta' Izrael, minn fuq is-salib biex aħna naraw u nemmnu!»

K U dawk li kienu msallbin miegħu bdew imaqdruh huma wkoll.

³³Xhin saret is-sitt siegħa waqgħet dalma kbira fuq il-pajjiż kollu sad-disa' siegħa. ³⁴U fid-disa' siegħa Ġesù għajjat b'lehen qawwi:

✠ «Eloì, Eloì, lemà sabaqtàni!»

K li jfisser:

✠ «Alla tiegħi, Alla tiegħi, għaliex tlaqtni!»

K ³⁵Xi wħud minn dawk li kienu hemm, kif semgħuh, qalu:

S «Ara, qiegħed isejjaħ lil Elija!»

K ³⁶U mar wiehed jigrì jxappap sponża bl-inbid qares, waħħalha f'tarf ta' qasba u tah jixrob filwaqt li qal:

S «Stennew, ha naraw jigrìx Elija jnizzlu!»

K ³⁷Imma Ġesù għajjat għajta kbira u radd ruħu.

*Kulhadd jinżel għarkupptejh
u jinżamm is-skiel għal ftit ħin.*

K ³⁸U l-purtiera tas-santwarju cċarrtet fi tnejn minn fuq s'isfel. ³⁹Ic-ċenturjun li kien wieqaf biswitu, meta rah jgħajjat u jmut hekk, qal:

S «Dan il-bniedem kien tassew Bin Alla!»

III

K ⁴⁰Kien hemm ukoll xi nisa jharsu mill-bogħod, fosthom Marija ta' Magdala, Marija omm Ġakbu ż-Żgħir u Ġosè, u Salomi; ⁴¹dawn, meta Ġesù kien fil-Galilija, kienu jmorru miegħu u jaqduh. U kien hemm ukoll bosta oħrajn li kienu telgħu Ġerusalemm miegħu.

⁴²Kien ġa sar filgħaxija, u billi kien Jum it-Tnejn, jgħid li lejlet is-Sibt, ⁴³Ġużeppi minn Arimatija, membru magħruf tal-Kunsill, li hu wkoll kien jistenna s-Saltna ta' Alla, għamel il-ħila, daħal quddiem Pilatu u talbu l-ġisem ta' Ġesù. ⁴⁴Pilatu stagħgeb li kien ġa miet; bagħat għaċ-ċenturjun u staqsieh jekk kienx ilu li miet. ⁴⁵Meta mbagħad sar jaf mingħand iċ-ċenturjun, ta l-ġisem ta' Ġesù lil Ġużeppi, ⁴⁶u dan xtara lizar tal-għažel, niżżel lil Ġesù mis-salib, keffnu fil-lizar u qiegħdu f'qabar imħaffer fil-blatt; imbagħad gerbebb għal fid-daħla tal-qabar. ⁴⁷Marija ta' Magdala u Marija omm Ġosè qagħdu jaraw fejn tqiegħed.

Il-Kelma tal-Mulej

R. Tifhir lilek Kristu

Il-Passjoni skont San Luqa

Sena Ċ

Evangelju

Lq 22, 14 – 23, 56

Il-Passjoni ta' Sidna Ġesù Kristu skont San Luqa

I

K ¹⁴Meta sar il-ħin, Ġesù qagħad fuq il-mejda flimkien mal-appostli, ¹⁵u qalilhom:

✠ «Kelli xewqa kbira li nagħmel din l-ikla tal-Għid magħkom qabel ma nbati! ¹⁶Għaliex, ngħidilkom, din l-ikla m'iniex se nagħmilha iżjed sa ma tkun seħħet għalkollox fis-Saltna ta' Alla.»

K ¹⁷U qabad kalċi, radd il-ħajr u qal:

✠ «Huwa dan il-kalċi u aqsmuh bejnietkom. ¹⁸Għaliex, ngħidilkom, minn issa 'l quddiem ma nixrobx iżjed mill-frott tad-dielja sa ma tigi s-Saltna ta' Alla.»

K ¹⁹Imbagħad ħa l-ħobż, radd il-ħajr, qasmu, newwilhulhom u qal:

✠ «Dan hu ġismi li jingħata għalikom; agħmlu dan b'tifkira tiegħi.»

K ²⁰Hekk ukoll wara l-ikla ħa l-kalċi u qal:

✠ «Dan il-kalċi huwa l-Patt il-Ġdid b'demmi, id-demm li jixxered għalikom. ²¹Imma, araw, id dak li se jittradini qiegħda miegħi fuq il-mejda. ²²Għax tassew

li Bin il-bniedem imur, kif hemm maqtugħ, imma
ħazin għalih dak il-bniedem li jittradih!»

K ²³Huma għalhekk bdew jistaqsu lil xulxin min
minnhom kien se jagħmel dan. ²⁴Inqalgħet ukoll
kwistjoni bejniethom dwar min minnhom kellu
jinżamm bħala l-akbar wieħed. ²⁵Imma hu qalilhom:

✠ «Fost il-pagani s-slaten jaħkmu fuq in-nies, u dawk li
jħaddmu s-setgħa fuqhom isejhulhom benefatturi.
²⁶Intom mhux hekk, imma l-akbar fostkom għandu
jgħib ruħu tal-izgħar wieħed, u min hu fuq l-oħrajn
igħib ruħu ta' qaddej. ²⁷Għax min hu l-akbar, dak li
jkun fuq il-mejda, jew dak li jkun qiegħed jaqdi?
Mhux dak li jkun fuq il-mejda? Imma jien qiegħed
fostkom nagħmilha ta' qaddej. ²⁸Intom, imbagħad,
intom dawk li żammejtu sħiħ miegħi fit-tigrib kollu
li gie fuqi; 29u bħalma Missieri hejja saltna għaliya,
hekk ukoll jiena nhejji għalikom, ³⁰biex tieklu u
tixorbu fuq il-mejda miegħi f'saltnati, u toqogħdu
fuq tronijiet biex tagħmlu ħaqq mit-tnax-il tribù ta'
Iżrael. ³¹Xmun! Xmun! Ara, ix-Xitan riedkom f'idejh
biex jgħaddikom mill-għarbiel bħall-qamħ; ³²imma
jiena tlabt għalik, biex il-fidi tiegħek ma tigix nieqsa.
Inti mbagħad, meta terga' lura għas-sewwa, wettaq
lil ħutek.»

K ³³Qallu Xmun:

S «Mulej, jiena lest li miegħek niġi saħansitra l-ħabs,
lest li nieħu l-mewt ukoll.»

K ³⁴Imma Ġesù qallu:

✠ «Nghidlek, Pietru, li llum, qabel ma jidden is-serduk, tkun ċadət għal tliet darbiet li inti tafni.»

K ³⁵Imbagħad qalilhom:

✠ «Naqsitkom xi haġa meta bgħattkom bla borża u bla ħorġa u bla qorq?»

K Huma wegħbuh:

S «Ma naqasna xejn.»

K Qalilhom Ġesù:

✠ ³⁶«Imma issa, min għandu borża jqis li jeħodha miegħu, u min għandu ħorġa wkoll; u min ma għandux sejf, ibiġh il-libsa ta' fuqu u jixtri wieħed. ³⁷Għaliex ngħidilkom, jeħtieġ li jseħh fija dak li hemm miktub, jiġifieri: “Li kien magħdud mal-ħżiena.” Tabilhaqq, dak li hemm miktub fuqi jseħh.»

K ³⁸Qalulu d-dixxipli:

S «Mulej, ara, hawn żewġt isjuf hawnhekk.»

K Qalilhom Ġesù:

✠ «Bizzejjed!»

K ³⁹Imbagħad ħareġ u mar bħas-soltu fuq l-Għolja taż-Żebbuġ, u d-dixxipli wkoll marru miegħu. ⁴⁰Kif wasal hemmhekk qalilhom:

✠ «Itolbu li ma tidħlux fit-tigrib.»

K ⁴¹Imbagħad tbiegħed minnhom daqs tefgħa ta' ġebbla, u nktehet għarkupptejh jitlob ⁴²u jgħid:

✠ «Missier, jekk inti trid, warrab minni dan il-kalċi! Izda tkun magħmula r-rieda tiegħek, u mhux tiegħi.»

K ⁴³Deherlu anglu mis-sema biex jagħmillu l-qalb, ⁴⁴imma hu ħass dwejjaq tal-mewt fuqu u beda jitlob b'herqa akbar. L-għaraq sarlu bħal qtar tad-demm iċarċar sal-art. ⁴⁵Imbagħad qam mit-talb, mar ħdejn id-dixxipli u sabhom reqdin minħabba s-swied ta' qalb. U qalilhom:

✠ ⁴⁶«Kif! Irqadtu? Qumu u itolbu biex ma tidhlux fit-tigrib!»

K ⁴⁷Kif kien għadu jitkellem, waslet ġemgħa nies. Quddiem kien hemm dak li jismu Ġuda, wieħed mit-Tnax, u dan resaq lejn Ġesù biex ibusu. ⁴⁸Imma Ġesù qallu:

✠ «Bewsa għazilt, Ġuda, biex tittradih lil Bin il-bniedem?»

K ⁴⁹Dawk ta' madwaru, meta raw x'kien ġej, qalulu:

S «Mulej, tridx nagħtu bis-sejf?»

K ⁵⁰U wieħed minnhom ta daqqa ta' sejf lill-qaddej tal-qassis il-kbir u qatagħlu barra widintu l-leminija. ⁵¹Imma Ġesù qal:

✠ «Ieqfu! Biżżejjed!»

- K** U messlu widintu u fejqu. ⁵²Imbagħad Ġesù qal lill-qassisin il-kbar, lill-uffiċjali tat-tempju u lix-xjuħ li ġew għalih:
- ✠ «Qiskom ħrigtu għal xi ħalliel, armati bis-sjuf u l-bsaten! ⁵³Meta kont inkun magħkom kuljum fit-tempju, ma meddejtux idejkom fuqi. Imma din hi s-siegħa tagħkom u s-setgħa tad-dlamijiet!»
- K** ⁵⁴Imbagħad qabdu lil Ġesù u ħaduh magħhom, u daħħluh fil-palazz tal-qassis il-kbir. Pietru baqa' miexi warajhom mill-bogħod. ⁵⁵Meta mbagħad qabbdu n-nar f'nofs il-bitha u nxejtu bilqiegħda madwaru, Pietru mar qagħad bilqiegħda f'nofshom. ⁵⁶Imma kif kien hemm bilqiegħda maġenb in-nar, ratu waħda qaddejja, waħħlet għajnejha fuqu u qalet:
- S** «Dan ukoll kien miegħu!»
- K** ⁵⁷Izda hu ċaħad u qalilha:
- S** «Mara, anqas biss nafu!»
- K** ⁵⁸Wara ftit rah xi ħaddieħor, u qallu:
- S** «Int ukoll wieħed minnhom.»
- K** Imma Pietru wiegħbu:
- S** «Le, sieħeb, m'iniex!»
- K** ⁵⁹Għaddiet xi siegħa u raġa' kien hemm ieħor li beda jišħaq u jgħid:
- S** «Iva, tassew, dan ukoll kien miegħu, għax dan ukoll mill-Galilija.»

K ⁶⁰Izda Pietru qallu:

S «Ma nafx x'inti tghid, sieheb.»

K U minnufih, kif kien għadu jitkellem, is-serduk idden. ⁶¹U l-Mulej dar u ħares lejn Pietru; u Pietru ftakar fil-kelma li l-Mulej kien qallu: «Illum, qabel ma jidden is-serduk, inti tkun ġa ċhadtni tliet darbiet.» ⁶²U ħareġ 'il barra jibki b'qalbu maqsuma. ⁶³L-irġiel li kienu qegħdin iżommu lil Ġesù bdew jgħadduh biż-żufjett u jsawtuh, ⁶⁴u għattewlu wiċċu u bdew jistaqsuh u jgħidulu:

S «Aqta' min tahielek din id-daqqa!»

K ⁶⁵U qagħdu jgħajruh b'ħafna kliem ieħor. ⁶⁶Meta sebaħ, iltaqgħet il-gemgħa tax-xjuħ tal-poplu, il-qassisin il-kbar u l-kittieba, u ħadu lil Ġesù quddiem is-Sinedriju tagħhom. ⁶⁷U qalulu:

S «Jekk inti l-Messija, għidilna.»

K Izda hu wegibhom:

✠ «Jekk ngħidilkom, ma temmnux; ⁶⁸jekk nistaqsikom, ma twegbux. ⁶⁹Imma minn issa 'l quddiem Bin il-bniedem ikun bilqiegħda n-naħa tal-lemin ta' Alla li jista' kollox.»

K ⁷⁰U lkoll qalulu:

S «Inti mela l-Iben ta' Alla?»

K Qalilhom Ġesù:

✠ «Intom stess qegħdin tghiduh; iva, jien.»

K ⁷¹U huma qalu:

S «Xi ħtieġa għandna iżjed ta' xhieda? Għax smajnieha aħna minn fomm stess.»

K ^{23, 1}Imbagħad qamet il-ġemgħa kollha u ħaduh għand Pilatu.

II

K ²U bdew jakkużawh u jgħidu:

S «Aħna sibna li dan il-bniedem qiegħed ixewwex lill-ġens tagħna, li mhuwiex iħalli lil min iħallas it-taxxa lil Ċesari, u li qiegħed jgħid li hu l-Messija Sultan.»

K ³Pilatu staqsieh u qallu:

S «Inti s-sultan tal-Lhud?»

K U hu wiegħbu:

✠ «Inti qiegħed tghidu.»

K ⁴Pilatu qal lill-qassisin il-kbar u lill-kotra tan-nies:

S «Ebda ħtija ma nsib f'dan il-bniedem.»

K ⁵Izda huma baqgħu jinsistu u jgħidu:

S «Qiegħed ixewwex lill-poplu, u jgħallem fil-Lhudija kollha, ibda mill-Galilija sa hawnhekk stess.»

K ⁶Kif sama' dan, Pilatu staqsa jekk dak ir-raġel kienx mill-Galilija, ⁷u meta sar jaf li hu kien min-naħa li

kien jagħmel minnha Erodi, bagħtu quddiemu, għax f'dawk il-jiem Erodi wkoll kien Ġerusalem. ⁸Erodi feraħ ħafna meta ra lil Ġesù, għax minn dak li kien sama' fuqu kien ilu żmien jixtieq jarah, bit-tama li jara li jagħmel xi sinjal. ⁹U għamillu bosta mistoqsijiet, imma Ġesù ma wiegħbu xejn. ¹⁰Il-qassisin il-kbar u l-kittieba, b'saħna kbira fuqhom, qagħdu jakkużawh. ¹¹Imma Erodi, flimkien mas-suldati tiegħu, beda jżebilħu u jgħaddih biż-żufjett, libbsu libsa ta' kulur illelex u raġa' bagħtu quddiem Pilatu. ¹²Issa Erodi u Pilatu fl-imgħoddi kellhom għal xulxin, imma dakinhar saru ħbieb. ¹³Pilatu sejjah flimkien il-qassisin il-kbar, il-kapijiet, u l-poplu ¹⁴u qalilhom:

S «Ġibtuli quddiemli lil dan il-bniedem bħala wiehed li qiegħed ixewwex lill-poplu. Ara, jiena stħarriġtu quddiemkom fuq l-akkużi li qegħdin iġġibu kontra tiegħu, u ma sibt ebda htija fih. ¹⁵U anqas Erodi ma sab, għax raġa' bagħtu quddiemna. Qegħdin taraw, mela, li ma għamel xejn li ħaqqu l-mewt. ¹⁶Għalhekk nagħtih is-swat u nitilqu.»

K ¹⁸Izda huma qabdu jgħajtu lkoll f'daqqa:

S «Agħtih il-mewt lil dan! Itilqilna 'l Barabba!»

K ¹⁹Dan Barabba kienu tefgħuh il-ħabs minħabba rewwixta li kienet qamet fil-belt għax kien qatel.

²⁰Pilatu, billi ried jitlaq lil Ġesù, għolla leħnu u raġa' kellimhom; ²¹izda huma qabdu jgħajtu aktar minnu u jgħidu:

S «Sallbu! Sallbu!»

K ²²Għat-tielet darba qalilhom:

S «Imma dan x'għamel ħażin? Ma sibt fih ebda ħtija li ħaqqa l-mewt. Mela nagħtih is-swat u nitilqu.»

K ²³Izda huma b'ħafna għajjat baqgħu jinsistu u jitolbu li jkun imsallab, sakemm fl-aħħar għaddiet tagħhom.

²⁴Għalhekk Pilatu qatagħha li jsir kif talbu huma.

²⁵Telqilhom lil min talbu, jigiifieri lil dak li kien mitfugħ il-ħabs minħabba rewwixta u qtil, u lil Ġesù tahulhom b'ħalma xtaqu. ²⁶Huma u sejrin bih, qabdu wieħed, jismu Xmun, minn Ċireni, li kien ġej lura mir-raba', u għabbewh bis-salib biex igorru wara Ġesù. ²⁷Kotra kbira ta' nies kienet miexja warajh; fosthom kien hemm xi nisa li bdew iħabbtu fuq sidirhom u jibkuh. ²⁸Imma Ġesù dar lejhom u qalilhom:

✠ «Nisa ta' Ġerusalemm, mhux lili ibku, izda ibku lilkom infuskom u lil uliedkom. ²⁹Għax, araw, għad jiġi żmien meta jgħidu: “Hienja dik li ma għandhiex tfal, hieni l-ġuf li qatt ma wiled u s-sider li qatt ma redda!” ³⁰Imbagħad jibdew jgħidu lill-muntanji: “Aqgħu fuqna!”, u lill-għoljiet: “Ord muna!” ³¹Għax jekk dan kollu qegħdin jagħmluh liz-zokk meta għadu aħdar, mela xi jsir minnu meta jinxfef?»

K ³²Kien hemm ukoll tnejn oħra, żewġt irġiel ħatja, li ħaduhom għall-mewt miegħu. ³³Meta waslu fil-post jgħidulu l-Qorriegħa, sallbuhom hemm, lilu u lill-ħatja, wieħed fuq il-lemin tiegħu u l-ieħor fuq ix-xellug. ³⁴U Ġesù qal:

- ✠ «Missier, aħfrilhom, għax ma jafux x'inhuma jagħmlu.»
- K Imbagħad tellgħu x-xorti u qassmu hwejġu bejniethom. ³⁵Il-poplu waqaf hemm, iħares, waqt li l-kapijiet bdew jiddieħku b'Ġesù u jgħidu:
- S «Salva lil oħrajn; ħa jsalva lilu nnifsu jekk dan hu l-Messija, il-Maħtur ta' Alla!»
- K ³⁶Is-suldati wkoll bdew jgħadduh biż-żmien; u resqu lejha, newlulu nbid qares ³⁷u qalulu:
- S «Jekk inti s-sultan tal-Lhud salva lilek innifsek!»
- K ³⁸Fuq rasu kien hemm ukoll kitba li kienet tgħid: «Dan huwa s-sultan tal-Lhud.» ³⁹Wieħed mill-ħatjin li kienu msallbin miegħu beda jgħajru u jgħidlu:
- S «Int m'intix il-Messija? Salva lilek innifsek u lilna.»
- K ⁴⁰Imma qabeż l-ieħor, ċanfru u qallu:
- S «Anqas minn Alla int ma tibża', int li qiegħed taħt l-istess kundanna? ⁴¹Tagħna hija ġusta, tassew, għax qegħdin nieħdu li ħaqqna ta' kulma għamilna; imma dan ma għamel xejn ħażin.»
- K ⁴²Imbagħad qal:
- S «Ġesù, ftakar fija meta tidħol fis-Saltna tiegħek.»
- K ⁴³U Ġesù wieġbu:
- ✠ «Tassew ngħidlek, illum tkun fil-Ġenna miegħi.»

K ⁴⁴Għall-ħabta tas-sitt siegħa waqgħet dalma kbira fuq il-pajjiż kollu sad-disa' siegħa, ⁴⁵għax ix-xemx iddallmet. Il-velu tas-santwarju ċcarrat min-nofs.

⁴⁶Imbagħad Ġesù għajjat għajta kbira u qal:

✠ «Missier, f'idejk jien nerħi ruħi.»

K U kif qal hekk, ħarġet ruħu.

*Kulħadd jinżel għarkupptejh
u jinżamm is-skiet għal ftit ħin.*

K ⁴⁷Iċ-ċenturjun, meta ra x'gara, beda jfahħar lil Alla u jgħid:

S «Tassew li dan bniedem ġust!»

K ⁴⁸U n-nies kollha li kienu ngabru hemm biex jaraw, meta raw dawn il-ġrajja, reġgħu lura jħabbtu fuq sidirhom. ⁴⁹Dawk kollha li kienu jafuh qagħdu jaraw kollox mill-bogħod; hekk ukoll xi nisa li kienu ġew warajh sa minn meta kien għadu fil-Galilija.

III

K ⁵⁰U kien hemm wieħed jismu Ġużeppi, membru tal-Kunsill, imma raġel tajjeb u ġust, ⁵¹li ma kienx qabel mal-membri l-oħra f'dak li riedu u f'dak li għamlu. Kien minn Arimatija, belt tal-Lhudija, u kien jistenna s-Saltna ta' Alla. ⁵²Dan mar għand Pilatu u talbu l-ġisem ta' Ġesù; ⁵³nizzlu mis-salib, keffnu

f'liżar, u qieghdu f'qabar maqtugħ fil-blat, li fih kien għadu ma tqiegħed hadd. ⁵⁴Dak in-nhar kien Jum it-Thejjija, u s-Sibt kien għoddu beda. ⁵⁵In-nisa, li kienu ġew mill-Galilija ma' Ġesù marru wara Ġużeppi u raw il-qabar u kif kienu qieghdu l-katavru; ⁵⁶imbagħad reggħu lura u hejjew il-fwejjjaħ u l-mirra.

Is-Sibt għaddewh fil-mistrieħ, skont il-preċett tal-Liġi.

Il-Kelma tal-Mulej

R. Tifhir lilek Kristu

Il-Passjoni skont San Ġwann

Fil-Ġimgha l-Kbira

Evangelju

Ġw 18, 1 - 19, 42

Il-Passjoni ta' Sidna Ġesù Kristu skont San Ġwann

K ^{18,1}F'dak iż-żmien, Ġesù hareġ mad-dixxipli tiegħu u qasam għan-naħa l-oħra tal-Wied ta' Kedron; hemmhekk kien hemm ġnien, u daħal fih, mad-dixxipli tiegħu. ²Ġuda, dak li ttradieh, kien jafu l-post, għax Ġesù kien sikwit jingabar hemm mad-dixxipli tiegħu. ³Ġuda ha ġemgħa suldati u xi għases mingħand il-qassisin il-kbar u l-fariżej, u mar bihom hemmhekk, bil-fanali, torċi u armi. ⁴Ġesù, li kien jaf b'kull ma kien ġej fuqu, mar fuqhom u qalilhom:

✠ «Lil min qegħdin tfittxu?»

K ⁵Huma wegħbuh:

S «Lil Ġesù ta' Nazaret.»

K U hu qalilhom:

✠ «Jiena hu.»

K Ġuda, dak li ttradieh, kien hemm magħhom huwa wkoll. ⁶Kif Ġesù qalilhom: «Jiena hu,» huma resqu lura u waqgħu mal-art. Raġa' staqsiehom. U huma qalulu:

S «Lil Ġesù ta' Nazaret.»

K ⁸Ġesù wegibhom:

✠ «Għedtilkom li jiena hu. Jekk qegħdin tfittxu lili, hallu lil dawn imorru.»

K ⁹Dan sar biex isehh dak li Ġesù kien qal: «Minn dawk li tajtni, anqas wiehed biss ma tlift.» ¹⁰Xmun Pietru kellu sejf, siltu, u darab lill-qaddej tal-qassis il-kbir u qatagħlu barra widintu l-leminija. Dan il-qaddej kien jismu Malku. ¹¹Imma Ġesù qal lil Pietru:

✠ «Erga' dahhal is-sejf fl-għant tiegħu. Forsi l-kalċi li tani Missieri ma nixorbux?»

K ¹²Imbagħad is-suldati u l-kaptan tagħhom flimkien mal-għases tal-Lhud, qabdu lil Ġesù u rabtuh.

¹³L-ewwel ħaduh għand Anna, billi dan kien missier il-mara ta' Kajfa, il-qassis il-kbir f'dik is-sena. ¹⁴Kajfa kien dak li ta parir lil-Lhud: «Ikun jaqbel li bniedem wiehed imut għall-poplu.» ¹⁵Xmun Pietru u dixxiplu ieħor marru wara Ġesù. Dan id-dixxiplu kien midħla tal-qassis il-kbir, u għalhekk dahhal fil-bitħa tal-qassis il-kbir flimkien ma' Ġesù. ¹⁶Imma Pietru baqa' barra hdejn il-bieb. Imbagħad id-dixxiplu l-ieħor, li kien midħla tal-qassis il-kbir, ħareġ ikellem lill-purtinara, u dahhal lil Pietru ġewwa. ¹⁷Il-qaddejja li kienet mal-bieb qalet lil Pietru:

S «Int m'intix ukoll wiehed mid-dixxipli ta' dan ir-raġel?»

K Hu wegibha:

S «Le, m'iniex.»

K ¹⁸Il-qaddejja u l-għases kienu kebbsu n-nar mill-faħam, għax kien il-bard, u qagħdu hemm għas-sħana. U Pietru wkoll qagħad magħhom għas-sħana. ¹⁹Il-qassis il-kbir staqsa lil Ġesù fuq id-dixxipli u t-tagħlim tiegħu. ²⁰Ġesù wiegħbu:

✠ «Jiena tħadditt fil-beraħ, quddiem kulħadd. Għallimt dejjem fis-sinagoga u fit-tempju fejn jingabru l-Lhud kollha, u bil-moħbi ma għedt xejn. ²¹Għalfejn qiegħed tistaqsi lili? Staqsi lil dawk li semgħuni, x'għedtilhom. Huma jafu x'għedt.»

K ²²Kif qal hekk, wieħed mill-għases li kien hdejh ta daqqa ta' ħarta lil Ġesù u qallu:

S «Hekk twiegħbu lill-qassis il-kbir?»

K ²³Ġesù qallu:

✠ «Jekk jien għedt xi ħaġa mhix sewwa, urini fejn; imma jekk għedt is-sewwa, għaliex terfa' jdejk fuqi?»

K ²⁴Imbagħad Anna bagħat lil Ġesù marbut għand Kajfa, il-qassis il-kbir.

²⁵Xmun Pietru mela kien qiegħed hemm għas-sħana; u qalulu:

S «Int m'intix ukoll wieħed mid-dixxipli tiegħu?»

K Imma hu ċaħad u qal:

S «Le m'iniex.»

K ²⁶Wieħed mill-qaddejja tal-qassis il-kbir, li kien jiġi minn dak ir-raġel li Pietru kien qatagħlu widintu, qal:

S «Mela jiena ma rajtekx miegħu fil-ġnien?»

K ²⁷Pietru ċaħad għal darb'oħra; u minnufih idden is-serduk. ²⁸Imbagħad ħadu lil Ġesù mingħand Kajfa għall-Pretorju. Kien filgħodu kmieni. Huma ma daħlux fil-Pretorju, għax ma ridux jitniġġsu, biex ikunu jistgħu jagħmlu l-ikla tal-Għid. ²⁹Pilatu ħareġ barra ħdejhom u qalilhom:

S «X'akkuża għandkom kontra dan ir-raġel?»

K ³⁰U huma wegħbuh:

S «Li kieku dan ma kienx raġel ħażin aħna ma konniex nagħtuh f'idejk.»

K ³¹Pilatu qalilhom:

S «Huduh intom, u gġudikawh intom skont il-ligi tagħkom.»

K Imma l-Lhud qalulu:

S «Aħna ma għandna setgħa noqtlu lil ħadd.»

K ³²Dan ġara biex isehħ dak li Ġesù kien qal meta fisser kif kellu jmut. ³³Pilatu raġa' daħal fil-Pretorju, sejjaħ lil Ġesù u qallu:

K ³⁴Ġesù wieġeb:

✠ «Dan qiegħd tgħdu int minn moħħok? Jew kienu oħajn li qalulek dan fuqi?»

K ³⁵Pilatu wieġeb:

S «Mela jiena Lhudi? Kien il-poplu tiegħek u l-qassisin il-kbar li taww f'idejja. X'għamilt?»

K ³⁶Gesù wiegeb:

✠ «Is-saltna tiegħi mhijiex ta' din id-dinja. Li kieku saltnati kienet ta' din id-dinja, l-għases tiegħi kienu jiggieldu biex ma ningħatax f'idejn il-Lhud; imma tabilhaqq saltnati mhijiex ta' hawn.»

K ³⁷Pilatu qallu:

S «Mela int sultan?»

K U Gesù wiegeb:

✠ «Int qiegħed tghidu; jien sultan. Jien għalhekk twelidt, u għalhekk ġejt fid-dinja, biex nixhed għall-verità. U kull min iħobb il-verità jisma' leħni.»

K ³⁸Pilatu qallu:

S «U l-verità x'inhì?»

K Kif qal dan, raġa' hareġ quddiem il-Lhud u qalilhom:

S «Jiena ma nsib ebda htija fih. ³⁹Issa intom għandkom id-drawwa li neħilsilkom wieħed fil-Għid. Tridunx neħilsilkom lis-sultan tal-Lhud?»

K ⁴⁰Hawn huma mill-ġdid bdew jgħajtu u jgħidu:

S «Mhux lil dan, imma lil Barabba.»

K Dan Barabba kien brigant.

^{19,1}Imbagħad Pilatu ordna li jieħdu lil Ġesù u jagħtuh is-swat. ²¹Is-suldati nisġu kuruna tax-xewk u qegħduhielu fuq rasu, u libbsuh mantar aħmar skur. ³U bdew ġejjin quddiemu u jgħidulu:

S «Is-sliem għalik, ja sultan tal-Lhud!»

K U bdew jagħtuh bil-ħarta. ⁴Għal darb'oħra Pilatu ħareġ barra jgħidilhom:

S «Araw, se ngibhulkom quddiemkom hawn barra, biex tkunu tafu li jiena ma nsib ebda ħtija fih.»

K ⁵U Ġesù ħareġ hemm barra, liebes il-kuruna tax-xewk u l-mantar aħmar; u Pilatu qalilhom:

S «Arawh, hawn hu l-bniedem!»

K ⁶Xhin rawh, il-qassisin il-kbar u l-għases bdew jgħajtu u jgħidu:

S «Sallbu! Sallbu!»

K Pilatu qalilhom:

S «Huduh u sallbuh intom; jien ma nsib ebda ħtija fih.»

K ⁷Il-Lhud wegħbuh:

S «Aħna għandna ligi, u skont din il-ligi għandu jmut, għax għamel lilu nnifsu Bin Alla.»

K ⁸Meta sama' dan, Pilatu aktar baża'. ⁹Raġa' daħal fil-Pretorju u qal lil Ġesù:

S «Int mnejn int?»

K Imma Ġesù ma wieġbu xejn. ¹⁰Għalhekk Pilatu qallu:

S «Lili ma tkellimx? Ma tafx li jiena għandi s-setgħa neħilsek u għandi s-setgħa nsallbek?»

K ¹¹Ġesù wieġbu:

✠ «Ma kien ikollok ebda setgħa fuqi kieku ma gietx mogħtija lilek minn fuq; għalhekk min ta lili f'idejk għandu ħtija akbar.»

K ¹²Minn dak il-ħin 'il quddiem Pilatu beda jfittex kif jeħilsu; imma l-Lhud issuktaw jgħajtu u jgħidu:

S «Jekk teħles lil dan, tiksirha ma' Ċesari, għax kull min jagħmel lilu nnisfu sultan ikun qiegħed jeħodha kontra Ċesari.»

K ¹³Meta semagħhom jgħidu dan, Pilatu gieb lil Ġesù barra u qiegħdu fuq sedja għolja, fil-post imsejjaħ Litòstrotos, bil-Lhudi Gabbatà. ¹⁴Kien Jum it-Thejjija tal-Għid, għall-ħabta tas-sitt siegħa. Pilatu qal lil-Lhud:

S «Arawh is-sultan tagħkom!»

K ¹⁵Dawk infexxew jgħajtu:

S «Għall-mewt! Għall-mewt! Sallbu!»

K Pilatu qalilhom:

S «Jien se nsallab lis-sultan tagħkom?»

K Imma l-qassisin il-kbar wegħbuh:

S «Aħna ma għandniex sultan ħlief lil Ċesari!»

K ¹⁶Fl-aħħar tahlhom f'idejhom biex isallbuh. U huma ħadu lil Ġesù. ¹⁷Ġesù rafa' s-salib u ħareġ lejn il-post imsejjaħ il-Qorriegħa, bil-Lhudi Golgota. ¹⁸Hemm huma sallbuh ma' tnejn oħra, wieħed kull naħa, u Ġesù fin-nofs. ¹⁹Pilatu għamel kitba u waħħalha fuq is-salib; fiha kien hemm miktub, «Ġesù ta' Nazaret, is-sultan tal-Lhud.» ²⁰Din il-kitba qrawha ħafna Lhud, għax il-post fejn sallbu lil Ġesù kien qrib il-belt, u l-kitba kienet bil-Lhudi, bil-Latin u bil-Grieg. ²¹Għalhekk il-qassisin il-kbar tal-Lhud marru jgħidu lil Pilatu:

S «Ma kienx imissek tikteb: “Is-sultan tal-Lhud,” imma: “Dan qal: Jiena sultan tal-Lhud.”»

K ²²Pilatu wieġeb:

S «Issa li ktibt ktibt!»

K ²³Wara li sallbu lil Ġesù, is-suldati ħadu l-ilbies tiegħu u qassmuh f'erbgħa, sehem lil kull wieħed minnhom. U ħadu wkoll it-tunika; din kienet libsa bla ħjata, minsuġa biċċa waħda minn fuq s'isfel.

²⁴Ftiehmu bejniethom u qalu:

S «Ma nqattgħuhiex, iżda nitfgħu x-xorti għaliha, u lil min tmiss jeħodha.»

K Dan ġara biex isseħħ l-Iskrittura li tgħid: «Hwejġi qasmu bejniethom, u għall-ilbies tiegħi tefgħu x-xorti.» U dan tabilhaqq għamluh is-suldati.

²⁵Kien hemm wieqfa ħdejn is-salib ta' Ġesù ommu, oħt ommu, Marija ta' Kleofa, u Marija ta' Magdala.

²⁶Mela kif Ġesù lemaħ lil ommu u lid-dixxiplu li kien iħobb wieqaf ħdejha, qal lil ommu:

✠ «Mara, hawn hu ibnek.»

K ²⁷Imbagħad qal lid-dixxiplu:

✠ «Hawn hi ommok.»

K U minn dak il-ħin id-dixxiplu ħadha għandu.

²⁸Wara dan, Ġesù, billi issa kien jaf li kollox kien mitmum, biex isseħħ l-Iskrittura qal:

✠ «Għandi l-għatx!»

K ²⁹Kien hemm bieqja mimlija bil-ħall; huma xarrbu sponża bil-ħall, waħħluha ma' qasba tal-issopu, u ressquhielu lejn ħalqu. ³⁰Kif Ġesù ħa l-ħall, qal:

✠ «Kollox hu mitmum!»

K Imbagħad mejjel rasu u radd ruħu.

*Kulħadd jinżel għarkupptejh
u jinżamm is-skiel għal ftit ħin.*

K ³¹Billi kien Jum it-Tnejn tal-Għid, il-Lhud ma ridux li f'jum is-Sibt l-iġsma jibqgħu fuq is-salib, għax dak is-Sibt kien jum solenni għalihom. Talbu mela lil Pilatu biex jiksruhom riglejhom u jneħħu l-iġsma.

³²Għalhekk ġew is-suldati u kisru r-riglejn tal-ewwel u tat-tieni wieħed li kienu msallbin miegħu. ³³Izda meta waslu għal Ġesù, billi raw li kien ġa mejjet, ma kisrux riglejha. ³⁴Madankollu wieħed mis-suldati

nifidlu ġenbu b'lanza, u minnufih ħareġ demm u ilma. ³⁵Dan qiegħed jixhdu min ra b'għajnejh, u x-xhieda tiegħu hija minnha. Hu jaf li qiegħed jgħid il-verità, biex intom ukoll temmnu. ³⁶Għax dan ġara biex isseħħ l-Iskrittura li tgħid: «Ebda waħda minn għadmu ma jkissrulu.» ³⁷U hemm ukoll kitba oħra fl-Iskrittura li tgħid: «Huma għad iħarsu lejn min nifdu.»

³⁸Wara dan, Ġużeppi minn Arimatija, li kien dixxiplu ta' Ġesù bil-moħbi għax kien jibza' mil-Lhud, mar u talab lil Pilatu biex jieħu l-ġisem ta' Ġesù. Pilatu ħallieh, u hu ġie u ħa l-ġisem tiegħu. ³⁹Ġie wkoll Nikodemu, dak li qabel kien mar għand Ġesù billejl, ġieb miegħu taħlita ta' morr u sabbara, tiżen xi mitt libbra. ⁴⁰Dawn it-tnejn ħadu l-ġisem ta' Ġesù u kebbewh bil-faxex tal-għažel bil-fwejjah, kif soltu jagħmlu l-Lhud qabel id-difna. ⁴¹Fejn kienu sallbu lil Ġesù kien hemm ġnien, u f'dan il-ġnien kien hemm qabar ġdid li fih kienu għadhom ma difnu lil ħadd. ⁴²Hemm qiegħdu lil Ġesù, għax kien Jum it-Tnejn għal-Lhud, u għax il-qabar kien fil-qrib.

Il-Kelma tal-Mulej

R. Tifhir lilek Kristu